

amdg.eu/hkvrpp
zimski sem. 16./17.
srijedom 16:45-18:20

Mirjam

*Proročica
i predvoditeljica*

Izl 5,20s

Br 12

Mih 6,4

Proročica Mirjam

- ❑ Izl 15,20 – čije ime u NZ?
- Isusove majke Marije
- prva נביאה *n^ebi'â*, u Zakonu
 - ❑ “proročica”
- uz središnji događaj u **Izl 14**
 - ❑ Koje riječi govori i odakle joj (15,21 usp. 1b)
- “Slavom se proslavio...” (v21 usp. 1b)
- **Odgovor, pripjev (ענה ‘anâ “odgovoriti”)**
 - ❑ predvodnička uloga u Izl 15,20?
- Sve se pridružuju – dosl. “za njom” (v20)
 - ❑ novo značenje: “pjevati” u v1.21
- nalog “pjevajte” (v21)

Poput velikoga spasitelja

- ❑ Čija sestra (Izl 15,20)?
- Aronova – liturgijska funkcija
 - ❑ Tko rješava sukob u **Br 12,4**
- “Vas troje u šator sastanka...”
 - ❑ Kako zajednica reagira kad je pogođena gubom (**Br 12,15**)
- Čekaju – sačuvan autoritet (v15)
 - ❑ Usp. “Javljam se proroku...” (v6)
 - ❑ spašava li brata u Izl 2?
 - ❑ Što je Mirjam prema (*Mih 6,4*)
 - ❑ Predvoditeljica naroda s Mojsijem

Sudbonosna pustinja

Vjera i nevjera na putu u slobodu

Izl 32,1–14

Tko je izveo narod?

- Mnijenje o Mojsiju u Izl 32,1:
 - “Mojsije nas je izveo” (usp. v7.23)
 - Bog (v7); Aron (v23)
 - Povijest:
 - Izraelci su stenjali u ropstvu (Izl 2,23)
 - Nalog u 3,10; rezultat u 12,51:
 - “izvedi moj narod” (3,10) →
 - “izvede יהוה sinove Izraelove” (12,51)
 - Doživljaj ropstva u Izl 16,3:
 - lonci s mesom, kruha do mile volje (16,3)
 - ⇔ doživljaj slobode: pustinja
- Zahtjev u 32,1 (v23):
 - “Napravi nam boga!”
 - Za kim idemo; tko je Bog
 - ⇔ Što su čuli, što obećali u 20,2 i 24,3.7?
 - Ja sam te izveo (20,2)
 - Vršit ćemo (24,3.7)

Bog i bogovi

- Proglas naroda u Izl 32,4:
- *Evo tvoj bog koji te izveo...*
 - Usp. 1 Kr 12,28; Neh 9,18
 - Jeroboamov grijeh
- אלהים 'elohîm + množina
 - “Izveli su te” (Izl 32,4), “da idu” (v1)
- Tele – ne bik
- Aronova općenita uloga:
 - Mojsije težak na jeziku (Izl 4,10)
 - “On će ti biti usta” (v16)
- Veliki svećenik (Lev 8s), praotac
 - Ne pravite kumira od zlata! (Izl 20,23)
- “Izišlo je ovo tele”
- Ispravljanje? (32,5)
- “blagdan u čast יהוה”?
 - Rezultat u v6:
- Jelo, piće, zabava – u pustinji
 - Aronovski izgovor u v24:

Lorrain Claude, Klanjanje zlatnom teletu, 1660.

Mojsije na kušnjji?

- Na gori: Izl 32,7-10
- Božje riječi Mojsiju
- ראיתי *ra'îti* (1. jd.; 32,9)
 - “vidio sam muke” (Izl 3,7)
 - “...kako ih tlače” (v9)
 - “Vidim ovaj narod” (32,9)
- Božja procjena u 32,8
 - Skrenuli s puta
 - Klanjanje, žrtve teletu
 - Proglas: “ovo su tvoji bogovi...” (32,4.8)
- Neka se moj gnjev raspali! ⇔ napravit ću velik narod! (32,10)
 - Treba li Mojsijevo dopuštenje?

Zagovornik

- Izl 32,11-14; pred kim (v11)
 - Pred יהיה, *Bogom svojim*
 - Tko je izveo iz ropstva?
 - “Ti si izveo” (v11)
 - ⇔ Ne samo Mojsije (v1.7)
 - ⇔ Ne kip teleta (v4.8)
 - “ja sam te izveo” (Izl 20,2; Pnz 5,6)
 - O Božjoj srdžbi (Izl 32,10) u v11s
 - “Čemu?” (v11)
 - “smiri!” שׁוּב *šûb* – obrati se! (v12)
 - Uspjeh? Usp. v12.14
- Sažali se! (v12) →
I sažali se (v14)
 - KS: odustati,
Šarić: biti žao, sažaliti se
 - נחם *niḥam* - ražaliti se,
sažaliti; smilovati se,
smiliti

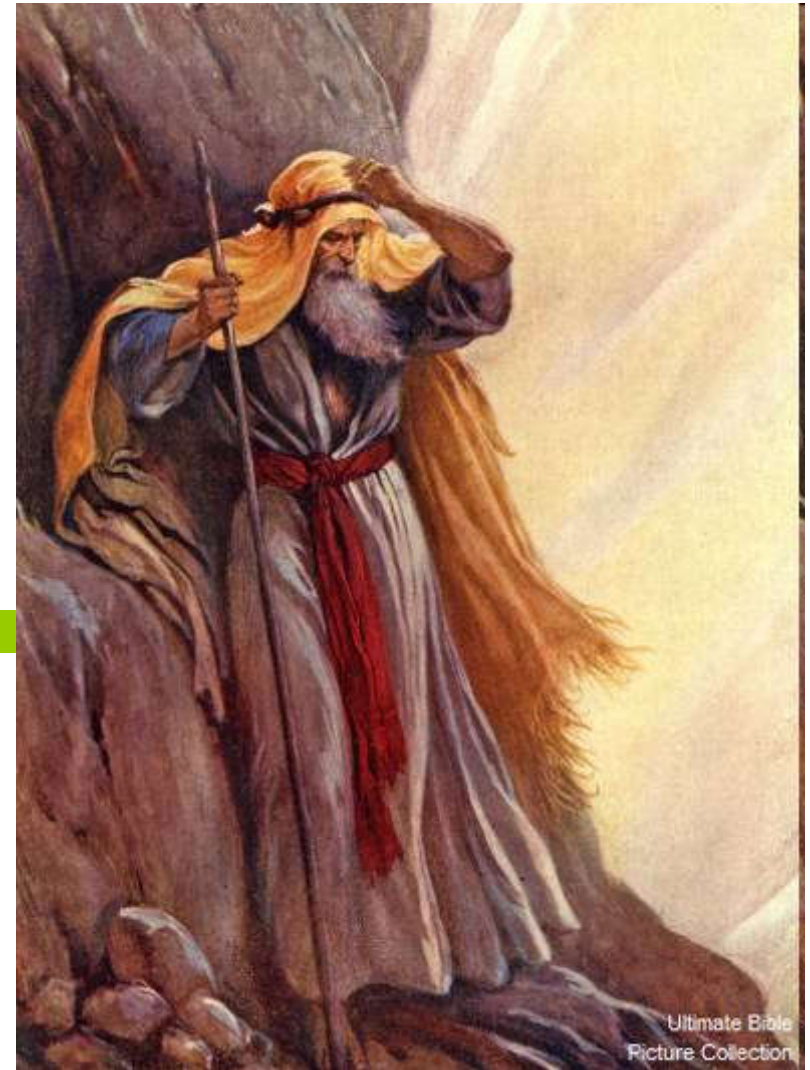
Molitvena metoda

- ❑ Podsjetnik na *sluge* i božanska prisega u Izl 32,13
- ❑ “Zakleo si se samim sobom” (32,13)
- ❑ Potomstvo brojno kao zvijezde
 - Abrahamu: Post 15,5; 22,17
 - Izaku: Post 26,4
- ❑ Zemlja Abrahamu:
 - Tvome ću potomstvu dati... (Post 12,7 usp. 13,15; 15,18; 17,8; 24,7)
- ❑ *Izaku:*
 - Tebi i tvome potomstvu dat ću... (Post 26,3s)
- ❑ *Jakovu:*
 - Tebi i tvome potomstvu dat ću... (Post 28,13; 35,12; 48,4)

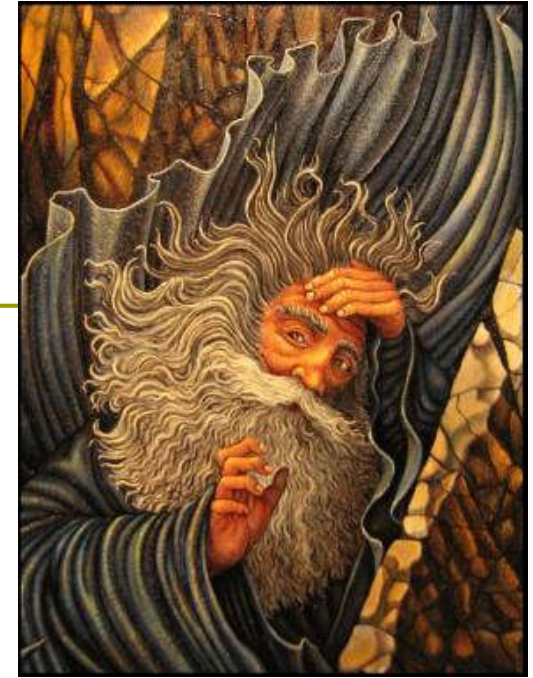
Mojsijeva druga prilika

**Iskusni izbavitelj
naroda u Božjoj školi
(Izl 34,5-9)**

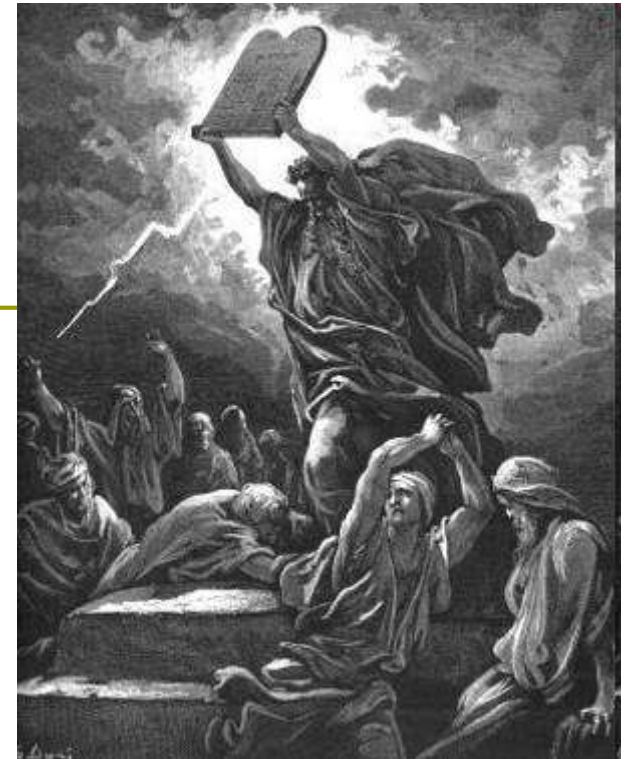
Božje milosrđe

- *Nalog Mojsiju u 34,2?*
- **Popni se na brdo (Izl 34,2); sam (v3)**
 - **Oblak (5); 40 dana posta (34,28↔24,18)**
 - *Definicija imena יהוה u 34,6? Tko govori?*
- **Milosrdan (רחם *raḥam*), milostiv (חנן *ḥanan*), spor na srdžbu, bogat privrženostću (חסד *ḥésed*) i pouzdanošću (34,6) = revan (v14)**
 - “milostiv sam kome sam milostiv (רחם *raḥam*), smilovat ću se kome ću se smilovati” (חנן *ḥanan* 33,19)
- **Čuva privrženost (חסד *ḥésed*) tisućama, brine se za krivnju (34,7)**
 - **Nosi (=oprašta) krivnju, prijestup, grijeh (7)**

Pouka Mojsiju

- *Objavi mi svoje putove (Izl 33,13)*
 - *Mojsijev postupak u 32,19; 34,2?*
- **razbio ploče! (32,19; 34,2)**
 - **Razbjesnio se (32,19.22 ⇔ 10.11.12)**
 - *Po čijem nalogu kazna u 32,28?*
 - “po Mojsijevoj riječi”
- *Najavljene restrikcije u 33,22s:*
 - **Pukotina u stijeni (33,22)**
 - **Ruka koja pokriva (22s)**
 - **Pogled sleđa (v23) ⇔ sve izostavljene, nema ih**
- **Bog se “spustio” (34,5)**

Plodovi

- *Mojsijeva reakcija u Izl 34,8?*
- “Smjesta pade na zemlju i pokloni se”
 - Od fasciniranosti do spoznaje
- Molitva u 34,9 (usp. 33,3; 32,30):
 - “pođi” (34,9) ⇔ “neću poći” (33,3)
 - “ako sam *ja* stekao milost, onda pođi sa svima *nama*” (34,9)
 - “Oprosti nam *naše* grijehе, *naše* opačine” (34,9) ⇔ “**V**AŠ grijeh” (32,30)
 - *Trajni plodovi u 34,28; 29s.35?*
- Nove ploče saveza (34,28)
- Koža na licu sjaji (34,29s.35)

